

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2010, č. j. 799/10, a rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2010, č. j. 1030/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 5. 2010, č. j. 30 A 38/2010 - 8,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se podáním ze dne 26. 4. 2010 domáhal přezkumu rozhodnutí žalované České advokátní komory ze dne 29. 3. 2010, č. j. 799/10, kterým byl žalobci určen JUDr. Tomáš Kapoun, advokát, z důvodů stanovených v ust. § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“). Žalobce se tímž podáním dále domáhal přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2010, č. j. 1030/10, kterým žalovaná nevyhověla žádosti ustanoveného advokáta o zrušení výše uvedeného ustanovení.

Shora uvedeným usnesením Krajský soud v Brně rozhodl o postoupení věci Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) byl řádně poučen, že proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Na usnesení, jež bylo stěžovateli doručeno dne 14. 6. 2010, reagoval stěžovatel včasným podáním ze dne 24. 6. 2010 adresovaným a doručeným Nejvyššímu správnímu soudu. V úvodu tohoto podání stěžovatel výslovně uvedl, že proti usnesení o postoupení věci místně příslušnému soudu není kasační stížnost přípustná, neboť se podle mínění stěžovatele jedná o rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jímž se pouze upravuje vedení řízení. Proti

samotnému vyslovení místní příslušnosti Městského soudu v Praze stěžovatel namítá, že zákon sice stanoví, že žalovaná má sídlo v Praze, ale žalovaná je oprávněna zřídit organizační jednotky mimo Prahu, o čemž hovoří i zákon o advokacii. Předseda žalované vykonává veřejnou správu (určování advokátů na žádost) prostřednictvím této pobočky. Správní soudy mají poskytovat ochranu proti úkonům správních orgánů nacházejících se v jejich obvodu. Z pobočky bylo stěžovateli doručováno, správní akty jsou vyhotoveny na hlavičkovém papíře pobočky. Činnost pobočky se proto nesmí vyhnout kontrole místně nejblížejšího správního soudu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je nesprávné, neboť žalovaná je korporací, přičemž jen předseda vykonává správní činnost vůči neadvokátům. Soud popřel faktické rozhodování ředitele pobočky v Brně. V Praze má pouze sídlo žalovaná, nikoli předseda žalované při výkonu veřejné správy. Nejvyšší správní soud musí autoritativně rozhodnout, kterému soudu přísluší rozhodovat o žalobách proti předsedovi žalované; dále by měl vydat stanovisko, zda je v posuzované věci kasační stížnost přípustná, zda je obecně případný stěžovatel povinen uhradit soudní poplatek a být zastoupen advokátem.

Protože Nejvyššímu správnímu soudu vznikly pochybnosti ohledně charakteru podání ze dne 24. 6. 2010, dotázal se stěžovatele přípisem ze dne 2. 7. 2010, č. j. Na 175/2010 - 4, na význam tohoto podání.

Stěžovatel reagoval podáním ze dne 19. 7. 2010, ve kterém uvedl, že se jedná o kasační stížnost. Nesprávný návrh není chybějící náležitostí kasační stížnosti a proto se domáhal vyřízení této věci - postoupení Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení. Byť je dle jeho názoru kasační stížnost v posuzovaném případě nepřipustná, jinak než kasační nelze dojít nápravy závadného stavu; Nejvyšší správní soud dle stěžovatele navíc rozhoduje o kasačních stížnostech, které jsou nepřipustné (ve věcech soudních poplatků).

Věc proto byla Nejvyšším správním soudem vrácena Krajskému soudu v Brně k postupu dle ustanovení § 108 odst. 1 s. ř. s.

Krajský soud v Brně považoval podání ze dne 24. 6. 2010 za kasační stížnost, jež nesplňuje podmínky stanovené ustanoveními § 102 a násl. s. ř. s., proto stěžovatele vyzval usnesením ze dne 14. 9. 2010, č. j. 30 A 38/2010 - 34, aby ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení této výzvy doplnil podání ze dne 24. 6. 2010 - a to tak, že označí účastníky řízení o kasační stížnosti; že uvede důvody kasační stížnosti a čeho se domáhá. Dále byl stěžovatel vyzván v bodě II. výroku, aby v téže lhůtě předložil plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude zastupovat v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 5. 2010, č. j. 30 A 38/2010 - 8, ve smyslu požadavku ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a v bodě III. byl vyzván k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Stěžovatel byl řádně poučen, že nebude-li podání ve stanovené lhůtě doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, bude jeho podání odmítnuto.

Na tuto výzvu reagoval stěžovatel podáním ze dne 7. 10. 2010, ve kterém uvedl, že se domáhá změny rozhodnutí Krajského soudu v Brně po vydání stanoviska rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Účastníkem řízení je pouze odpůrce uvedený v záhlaví výroku napadeného usnesení; stěžovatel přitom zastává ten názor, že není povinen označit účastníky řízení, neboť ti jsou dáni ustanovením § 105 odst. 1 s. ř. s. Podle názoru

stěžovatele napadeným rozhodnutím došlo k upravení vedení řízení, proto nepodává kasační stížnost striktně dle zákona, neboť kasační stížnost není dle jeho názoru přípustná. Stěžovatel však podává opravný prostředek, který krajský soud v poučení napadeného rozhodnutí připouští. Stěžovatel je přesvědčen, že nemusí formulovat výrok Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel dovozuje, že soud nemůže trvat na splnění podmínek řízení před Nejvyšším správním soudem a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2010, č. j. 8 As 30/2010 - 101.

Krajský soud v Brně stěžovateli následně pouze přiznal osvobození od soudních poplatků usnesením ze dne 22. 12. 2010, č. j. 30 A 38/2010 - 47.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda je možné podání stěžovatele ze dne 24. 6. 2010, 19. 7. 2010 a 7. 10. 2010 vyhodnotit jako kasační stížnost. Dospěl k závěru, že se v daném případě jedná o kasační stížnost, neboť kasační stížnost představuje jediný opravný prostředek proti rozhodnutím krajských soudů upravený s. ř. s., o němž rozhoduje Nejvyšší správní soud, kterému stěžovatel adresoval svá podání ze dne 24. 6. 2010 a 19. 7. 2010 (toto podání zaslal Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích). Argumentuje-li stěžovatel tím, že nepodává kasační stížnost, neboť ta je podle jeho názoru nepřipustná, není tato argumentace správná. Usnesení o postoupení věci místně příslušnému soudu je sice rozhodnutím procesního charakteru, avšak se závažnými důsledky pro další řízení, nespadá tedy pod rozhodnutí, jež má na mysli ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., jehož se dovolává stěžovatel - k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. Nad 22/2007 - 101.

Stěžovatel je tedy osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), tuto kasační stížnost podal včas. Stěžovatel nicméně nesplnil jinou z podmínek řízení o kasační stížnosti stanovenou v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *„stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.“*

Nedostatek podmínky řízení v podobě absence povinného právního zastoupení, resp. požadovaného vzdělání je nedostatkem odstranitelným. Podle ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. platí, že v případě, že kasační stížnost nemá všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. O odstranění vad tímto způsobem se postará podle ustanovení § 108 odst. 1 s. ř. s. předseda senátu krajského soudu, proti jehož rozhodnutí kasační stížnost směřuje.

Krajský soud v Brně proto správně vyzval stěžovatele usnesením ze dne 14. 9. 2010, č. j. 30 A 38/2010 - 34, k odstranění výše specifikovaných vad.

Stěžovatel, jemuž byla výzva doručena dne 27. 9. 2010, na tuto výzvu soudu reagoval pouze podáním ze dne 7. 10. 2010, nepředložil však plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Nedostatek povinného zastoupení advokátem brání věcnému vyřízení kasační stížnosti. Jedná se o nedostatek podmínek řízení, který přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (za použití ustanovení § 120 s. ř. s.) kasační stížnost odmítnout.

Odvolává-li se stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2010, č. j. 8 As 30/2010 - 101, ohledně toho, že v daném případě není nutné povinné zastoupení advokátem, není tato argumentace správná. V předmětném rozsudku se totiž Nejvyšší správní soud vyjadřoval k situaci, kdy v řízení před krajským soudem nebyly vůbec splněny podmínky řízení dle s. ř. s. upravující náležitosti žaloby proti správnímu orgánu a kdy nebylo zjevné, zda je předmětná žaloba projednatelná v režimu správního soudnictví. Jak Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, nebylo by v souladu se zásadou procesní ekonomie trvat na povinném zastoupení advokátem, neboť by se tím pouze komplikoval průběh soudního řízení a stěžovateli by se neposkytla včasná a řádná ochrana jeho práv.

V posuzované věci však žaloba ze dne 26. 4. 2010 směřovala proti České advokátní komoře, která pojmově představuje správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; žaloby podle s. ř. s. proto proti ní nejsou z povahy věci vyloučené - k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2008, č. j. 6 Ads 19/2008 - 103. Nejedná se tak o výše uvedenou výjimku, neboť v posuzovaném případě představuje žalovaná správní orgán, proti níž mohou z povahy věci směřovat žaloby dle s. ř. s.; v takovém případě je však nutné trvat na splnění všech procesních podmínek stanovených s. ř. s., včetně povinného zastoupení stěžovatele advokátem podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití ustanovení § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu